

[Sønderup.]

seende, men jeg synes, at der saa ogsaa er Grund til at føje til, at der er længe imellem, at et Parti lider saa straalende et Nederlag, som Tilfældet netop var med Socialdemokratiet.

Nu har det ærede Medlem jo i Dag, saadan som det plejer at være Tilfældet — det hører med, og det skal jeg ikke sige noget til — udtalt sig meget indigneret over for Kommunerne og den Politik, som de har ført i det hele taget. Jeg synes, at man i denne Forbindelse maa bede Socialdemokraterne om ikke at glemme, at Forholdet dog er det, at Kommunerne i sin Tid har gaaet i den socialdemokratiske Skole; saa de Udslag, vi i Dag ser paa forskellig Vis, maa dog paa den ene eller den anden Maade være Resultater af den Skolegang, Kommunerne har faaet. Naar man viser en saa stor Forargelse, synes jeg ogsaa, at der er Anledning til at spørge om, hvorledes det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft tror han vilde have været stillet i Dag, hvis Skæbnen ikke havde været ham gunstig og havde fritaget ham for Regeringsarbejdet. Hvordan tror det ærede Medlem han vilde have været stillet, hvis Socialdemokraterne havde oplevet en saadan Tilgang fra de danske Vælgerskarer, at de var blevet nødt til i Fællesskab med Kommunerne, eller i hvert Fald med Kommunerne som Tungen paa Vægtskaalen, at skulle føre an i den politiske Udviklingslinie herhjemme i Danmark. Jeg spørger: Hvordan tror det ærede Medlem, han saa vilde have været stillet? Saa vilde vi i hvert Fald være blevet forskaanet for de højstemte Toner, som i Dag har lydt fra den Side.

Jeg synes, man ganske roligt kan sige, at alle Folkestyrets Venner har Grund til at glæde sig over, at denne første Rigsdags-samling, der siden Tyskertidens Ragnarok er afholdt under normale parlamentariske Former, har faaet et saadant Forløb, at Folkestyrets Stilling er blevet styrket. Det har nemlig vist sig, at selv i en vanskelig Tid og i en Situation, hvor de politiske Forhold hindrede Dannelsen af en Flertals-regering, har det været muligt at præstere et frugtbart Lovgivningsarbejde. Jeg synes, det er i høj Grad tilfredsstillende for alle Parter. Det er det ikke mindst for Statsministeren, som netop i Efteraaret paatog sig Regeringsbyrden og de Besværligheder, som selvsagt altid følger med at skulle være Chef for en Mindretalsregering, og paatog sig dem ikke mindst ud fra Ønsket om at yde et Bidrag til Løsningen af den Krise, som vi virkelig paa det Tidspunkt befandt

os i i Henseende til Regeringsdannelse, men ogsaa under Hensyn til, at Folkestyret kunde faa Lejlighed til at vise sin Bæreevne og Værdi i kritiske og vanskelige Stunder. Jeg finder Anledning til at understrege ved denne Lejlighed, at Venstre ikke var ude efter at komme til at danne Regering, men vi var villige til at tage vor Part af Byrden i en kritisk Tid og til at betale vor Part af de politiske Omkostninger, som uvægerlig altid vil løbe paa, naar der skal præstere et politisk Stykke Saneringsarbejde. Og det kan i hvert Fald ses, saa langt som vi er kommet, at vi skal nok komme til at betale vor Part af Omkostningerne og ogsaa af visse andres.

Jeg finder Anledning til, naar det ærede Medlem Hr. Christmas Møller nu bliver saa lattermild, at minde om, at vi har jo ikke den Mulighed, som andre har; den, i Sager, hvor man blot støtter, at tage Forbehold over for en foreliggende Sag; som kan rumme en Række alvorlige Momenter, men alligevel maa føres igennem — altsaa at tage Forbehold og sige, hvis det gaar godt, at man var med til at gennemføre den, og hvis det gaar galt, at man har taget sine Forbehold i sin Tid. Vi skal nok komme til at betale vor Part af Ansvar og ogsaa en vis Part af andres. Der er ingen Tvivl om, at Historien vil komme til at gentage sig. Vi er ikke uden Fortilfælde i saa Henseende. Vi har før oplevet, hvad det kostede at realisere et Stykke Saneringspolitik. Visse Hovedretningslinier i det, der dengang blev opnaaet, var saa afgjort rigtige, men Resultatet blev alligevel kritiseret sønder og sammen, skønt vi saa, at Modstanderne bagefter satte sig til Rette og i det væsentlige regerede videre paa de Resultater, der var skabt, og som man som Oppositionsparti havde fordømt. Man kan saa i sit stille Sind have det Haab, at den politiske Realitetssans siden da er blevet saa meget større, at der i de kommende Tider ikke vil være saa stort Raaderum for det demagogiske Spil. Der er næppe heller nogen Tvivl om, at Folkestyrets Position og den Alvor, som man forbinder med Folkestyre, i de kommende Dage mere vil blive bestemt af de Handlinger, man foretager sig, end af de Taler, man holder derom. Det kommunistiske Parti er typisk i saa Henseende. Man bedyrer fra den Side baade tidligt og sent sin store Kærlighed til Folkestyret, men i Praksis fører man en Politik, der er i himmelraabende Modsætning hertil.

Regeringen har fremsat sine Lovforslag efter de Retningslinier, Trontalen angav, er bøjet af i det Omfang, den ansaa det for rimeligt, og har naaet Resultater, som det